

Vaszary János: La Cigale, 1925.

111.

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Demi-monde (Ülő nő), 1925 körül

Olaj, papírlémez, 48x34 cm

Jelezve balra fent: Vaszary J.

Kezdő ár: 12 000 000 Ft / 38 095 EUR

Becsérték: 16 000 000 – 20 000 000 Ft

Estimated value: 50 794 – 63 492 EUR

KIÁLLÍTVA:

- XVI. Velencei Biennálé, Velence, 1928. katalógus: 65 (*Mondana* címmel)
- Esposizione d'Arte Ungherese.
Palazzo Rosso, Genova, 1929. katalógus: 166.
- Ausstellung des Ungarischen
„Vereines neuer Künstler“. Künstlerbund Hagen, Wien, 1929. katalógus: 232.

REPRODUKÁLVA:

- Magyar Művészet, 1925. V./280. oldal

Párizsi kurtizán az 1920-as években

DEMI - MONDE – A FÉLVILÁGI HÖLGYEKRŐL

A húszas évekre Párizs nyüzsgő, modern metropolisszá vált, széles sugárutakkal, kávéházakkal, zenés-táncos szórakozóhelyekkel. Ez már nem a századforduló Párizsa volt, amelyet Vaszary korábbi látogatása során megismert. A dinamikusan fejlődő nagyvárosban minden mozgásban volt, a háború utáni konjunktúra következtében ismét teljes erejével tombolt a szabadság, a szórakozás, a divat és zene. A revüműsorok és az éjszakai látványosságok színpompás kavalkádja vonzotta az izgalomra, szórakozásra vágyókat, valamint a művészeket. A híres montmartre-i mulatók, a La Cigale, a Moulin Rouge valamint a Folies-Bérgère színpadain igazi sztárok születtek, akiket a kor művészei örökítették meg. A varieték közönségének jellegzetes figurái a gazdasági fellendülésnek köszönhetően, az általános jólét kiterjedésével az üzleti-pénzügyi világ ügyeskedői, fezőrök, szerencselovagok és a ledér szépasszonyok voltak.

111

Cigarettafüvő nők az 1920-as években

André Kertész: Barátaim a Café Dôme-nál (1928).

„EGYEDÜL A SZÉPET AKARJA”

„A kép önmagáért van - a forma és szín életét fejezi ki; nem csinál novellát, nem illusztrál, nem mesél; nem szimbólum, nem allegória, nincs a társadalom szolgálatában, nem moralizál: egyedül a szépet akarja.” – írta Vaszary 1922-ben. Kijelentése tökéletesen illusztrálja művészeti hitvallását. Vaszary azon kevés művészeink egyike, aki páratlan sikert könyvelhetett el már kortársai, kritikusi körében is. Művei lassan száz éve a legnagyobb és legismertebb gyűjteményeket gazdagítják. Kifinomult, könnyed, elegáns festői modora egész életművére jellemző, de különösen érett korszakában, a húszas, harmincas években bontakozott ki.

Vaszary életese során számos alkalommal utazott külföldre, a francia és olasz útjai által ihletett virtuóz, dekoratív művek máig a művész legismertebb és legnépszerűbb alkotásai közé tartoznak. 1925-ben, jelen képünk készültékor ismét a pezsgő francia fővárosban dolgozik. A friss impulzusok hatására Vaszary radikálisan új technikákat alkalmaz festészetében; az 1918-19-től a műtermi jelenetekhez, aktokhoz, csendlétekhez használt fekete alapozást Párizsban cseréli le fehér alapozásra. Ekkor írt feljegyzéseiben is utal arra, hogy olyan új festészeti megoldáson dolgozik, amellyel kellően meg tudja ragadni a felgyorsult, modern metropoliszok életét. A *Demi-monde* tehát Vaszary fehér korszakának, új, párizsi örömfestészetének nyitánya. A vászonra felvitt sűrű, pasztózus olajréteget immár lazúrosan, oldottan megfestett felületek váltják fel, nagyobb szerep juttatva a spontán festői gesztusoknak.

Vaszary *Demi-monde* című képe ábrándos tekintetű, kacér mosolyú, koktéllruhát viselő mondén nőt ábrázol. A kép párhuzama a Vaszary életműben a szintén 1925-ben festett híres *Tücsök* (*La Cigale*). Vaszary ezen képeinek népszerűségét és nagyszerűségét az is mutatja, hogy röviddel keletkezésük után nemcsak itthoni, hanem számos nemzetközi tárlaton is szerepeltek, valamint a Vaszaryról szóló korabeli cikkekben reprodukálva is vannak. A *Demi-monde*-ot az 1928-ban megrendezett Velencei Biennálét követően, Genovában, majd Bécsben is kiállították. A festmény, mely a csillogást és a fényűzést jeleníti meg, egyben az élet végtelen szeretetét közvetíti. Fontos dokumentuma korának.

Hársfalvi Magdolna

